

Bibliografia

- Abbeduto L., Mailick Seltzer M., Shattuck P., Wyngaarden Krauss M., Orsmond G., Murphy M. M. (2004), *Psychological well-being and doping in mothers of youths with autism, Down syndrome or fragile X syndrome*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 109(3), s. 237–254.
- Antonovsky A. (1995), *Rozwikłanie tajemnicy zdrowia*, tł. Helena Grzegołowska-Klarkowska, Fundacja IPN, Warszawa.
- Antonovsky A. (1997), *Poczucie koherencji jako determinanta zdrowia* [w:] I. Heszen-Niejodek, H. Sęk (red.), *Psychologia zdrowia*, PWN, Warszawa, s. 206–231.
- Barnett W. S., Boyce G. C. (1995), *Effects of children with Down syndrome on parents activity*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 100(2), s. 115–127.
- Berry P., Groeneweg G., Gibson D., Brown R. I. (1984), *Mental development of adults with Down Syndrome*, „American Journal on Mental Deficiency”, nr 89(3), s. 252–256.
- Bieberich A., Morgan S. (2004), *Self-regulation and affective expression during play in children with autism or Down syndrome: a short-term longitudinal study*, „Journal of Autism and Developmental Disorders”, nr 34(4), s. 439–448.
- Bilikiewicz A., Parnowski T., Liberki P. P., Bratosiewicz J. (2002), *Choroby układu nerwowego przebiegające z otępieniem* [w:] A. Bilikiewicz, S. Puzyński, J. Rybakowski, J. Wciórka (red.), *Psychiatria kliniczna*, Urban & Partner, Wrocław, s. 43–99.
- Boczkowski Z. (1990), *Zarys genetyki medycznej*, PZWL, Warszawa.
- Brown R. J. (1996), *Partnership and marriage in Down syndrome*, „Down Syndrome Research and Practice”, nr 4(3), s. 96–99.
- Brown R., Taylor J., Matthews B. (2001), *Quality of life-ageing and Down syndrome*, „Down Syndrome Research and Practice”, nr 6(3), s. 111–116.
- Burt D. B., Loveland K., Chen Y. W., Chuang A., Lewis K. R., Cherry L. (1995), *Aging in adults with Down syndrome: report from a longitudinal study*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 100(3), s. 262–270.
- Burt D. B., Loveland K. A., Primeaux-Hart S., Chen Y. W., Breen Philips N., Cleveland L. A., Lewis K., Lesser J., Cummings E. (1998), *Dementia in adults with Down syndrome: diagnostic challenges*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 103(2), s. 130–145.

- Bush A., Beail N. (2004), *Risk factors for dementia in people with Down syndrome: issues in assessment and diagnosis*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 109(2), s. 83–97.
- Cahill B. M., Glidden L. M. (1996), *Influence of child diagnosis on family and parental functioning: Down syndrome versus other disabilities*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 101(2), s. 149–160.
- Carr J. (1988), *Six months to twenty one years old: a longitudinal study of children with Down's syndrome and their families*, „Journal of Child Psychology and Psychiatry”, nr 29(4), s. 407–431.
- Carr J. (1995), *Down's syndrome. Children growing up*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Chapman R. S. (1999), *Language and cognitive development in children and adolescents with Down syndrome* [w:] J. F. Miller, I. A. Leavitt, M. Leddy (red.), *Improving the communication of people with Down syndrome*, Brookes, Baltimore, s. 41–60.
- Chapman R. S., Hesketh L. J. (2000), *Behavioral phenotype of individuals with Down syndrome*, „Mental Retardation and Developmental Disabilities Research Reviews”, nr 6(2), s. 84–95.
- Cheng P. (1995), *Coping and psychological distress of Chinese parents of children with Down's syndrome*, „Mental Retardation”, nr 33(1), s. 10–20.
- Chmielewska M. (2003), *Temperament a zachowanie przystosowawcze u osób z zespołem Downa*, Nieopublikowana praca magisterska, APS, Warszawa.
- Choynowski M., Kostrzewski J. (1971), *Test Bende-Koppitz dla dzieci od 5 do 10 lat*, PTHP, Warszawa.
- Chudy W. (1988), *Sens filozoficzny kondycji człowieka niepełnosprawnego* [w:] D. Kornas-Biela (red.), *Osoba niepełnosprawna i jej miejsce w społeczeństwie*, RW KUL, Lublin, s. 105–122.
- Connor J. M., Ferguson-Smith M. A. (1991), *Podstawy genetyki medycznej*, tł. E. Fidzińska, PZWŁ, Warszawa.
- Cosgrave M. P., McCarron M., Anderson M., Tyrrell J., Gill M., Lawlor B. A. (1998), *Cognitive decline in Down syndrome: a validity/reliability study of the Test for Severe Impairment*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 103(2), s. 193–197.
- Crnic K., Friedrich W., Greenberg M. (1983), *Adaptation of families with mentally retarded children: a model of stress, coping, and family ecology*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 88(2), s. 125–138.
- Crocker A. C. (2000), *The happiness in all our lives*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 105(5), s. 319–325.
- Cunningham C. (1992), *Dzieci z zespołem Downa. Poradnik dla rodziców*, tł. M. Pawlak-Rogala, WSiP, Warszawa.
- Cunningham C. (1996), *Families of children with Down syndrome*, „Down Syndrome Research and Practice”, nr 4(3), s. 87–95.
- Cuskelly M., de Jong I. (1996), *Self-concept in children with Down syndrome*, „Down Syndrome Research and Practice”, nr 4(2), s. 59–64.
- Cuskelly M., Gunn P. (2003), *Sibling relationships of children with Down syndrome: perspectives of mothers, fathers, and siblings*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 108(4), s. 234–244.
- Czapinski J. (1994), *Psychologia szczęścia*, PWN, Warszawa.

- Devenny D. A., Krinsky-McHale S. J., Sersen G., Silverman W. P. (2000), *Sequence of cognitive decline in dementia in adults with Down syndrome*, „Journal of Intellectual Disability Research”, nr 44(6), s. 654–665.
- De Walden-Gałuszko K., Majkowicz M. (1994), *Jakość życia w chorobie nowotworowej*, UG, Gdańsk.
- Drat-Ruszczał K. (2000), *Teorie osobowości – podejście psychodynamiczne i humanistyczne* [w:] J. Strelau (red.), *Psychologia*, t. 2, GWP, Gdańsk.
- Drewa G. (red.) (1995), *Podstawy genetyki*, Volumed, Wrocław.
- Dykens E. (2006), *Toward a positive psychology of mental retardation*, „American Journal of Orthopsychiatry”, nr 76(2).
- Dykens M. E., Hodapp M. R., Evans W. D. (1995), *Profiles and development of adaptive behaviour in children with Down Syndrome*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 98(5), s. 558–587.
- Dyson L. L. (1997), *Fathers and mothers of school-age children with developmental disabilities: parental stress, family functioning and social support*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 102(2), s. 267–279.
- Evenhuis H. (1990), *The natural history of dementia in Down syndrome*, „Archives of Neurology”, nr 47(3), s. 263–267.
- Fidler D. J., Hodapp R. M. (1999), *Craniofacial maturity and perceived personalisty in children with Down syndrome*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 104(5), s. 410–421.
- Freeman S. F. N., Kasari C. (2002), *Characteristics and qualities of the play dates of children with Down syndrome: emerging or true friendships?*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 107(1), s. 16–31.
- Gałdowa A. (red.) (1999), *Klasyczne i współczesne koncepcje osobowości*, UJ, Kraków.
- Gibson D. (1978), *Down syndrome. The Psychology of Mongolism*, Cambridge University Press, Cambridge.
- Greenberg J. S., Mailick Seltzer M., Wyngaarden Krauss M., Jing-Ann Chou R., Hong J. (2004), *The effect of quality of the relationship between mothers and adult children with schizophrenia, autism, or Down syndrome on maternal well-being: the mediating role of optimism*, „American Journal of Orthopsychiatry”, nr 74(1), s. 14–25.
- Harrison P. L., Oakland Th. (2003), *Adaptive Behavior Assessment System, Second Edition*, Manual, San Antonio, TX, The Psychological Corporation.
- Hauser-Cram P., Erickson Warfield M., Shonkoff J. P., Wyngaarden Krauss M. (2001), *Children with disabilities: a longitudinal study of child development and parent well-being*. Monographs of the Society for Research in Child Development, nr 266, 66(3).
- Hedov G., Anneren G., Wikblad K. (2002), *Swedish parents of children with Down's syndrome. Parental stress and sense of coherence in relation to employment rate and time spent in child care*, „Scandinavian Journal of Caring Sciences”, nr 16(4), s. 424–430.
- Heiss R., Halder P., Höger D. (1995), *Test Piramid Barwnych*, Wyd. PTP, Warszawa.
- Helm D. T. (2000), *The measurement of happiness*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 105(5), s. 326–335.

- Hodapp R. M., Dykens E. M., Masino L. (1997), *Families of children with Prader-Willi syndrome: stress – support and relations to child characteristics*, „Journal of autism and Developmental Disorders”, nr 27(1), s. 11–24.
- Holland A. J., Hon J., Huppert F. A., Stevens F. (2000), *Incidence and course of dementia in people with Down's syndrome: findings from a population-based study*, „Journal of Intellectual Disability Research”, nr 44(2), s. 138–146.
- Holland A. J., Oliver C. (1995), *Down Syndrome and the links with Alzheimer disease*, „Journal of Neurology, Neurosurgery and Psychiatry”, nr 59(2), s. 111–114.
- Hornowska E. (2004), *Skale Inteligencji dla Dorosłych Dawida Wechslera WAIS – R oraz WAIS-III*, Scholar, Warszawa.
- ICD-10 (1998), Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych. Rewizja dziesiąta. Klasyfikacja zaburzeń psychicznych w zaburzeń zachowania w ICD-10, Uniwersyteckie Wydawnictwo Medyczne Vesalius, Instytut Psychiatrii i Neurologii, Kraków – Warszawa.
- Jan Paweł II (1995), *Evangelium vitae*, Wyd. Edipresse Polska, Warszawa.
- Jan Paweł II (1992), Orędzie z okazji VIII Światowych Dni Młodzieży w Rzymie.
- Jan Paweł II (1987), *Sollicitudo rei socialis*, Wyd. Edipresse Polska, Warszawa.
- Jarema M., Konieczyńska Z., Główczak M., Szaniawska A., Meder J., Jakubiak A. (1995), *Próba analizy subiektywnej jakości życia pacjentów z rozpoznaniem schizofrenii lub depresji*, „Psychiatria Polska”, nr 29(5), s. 641–655.
- Jaworska J. (1990), *Test Bender-Koppitz. Podręcznik*, Centralny Ośrodek Metodyczny Poradnictwa Wychowawczo-Zawodowego Ministerstwa Edukacji Narodowej, ZSL, Warszawa.
- Jobling A. (2001), *Life be in it: lifestyle choices for active leisure*, „Down Syndrome Research and Practice”, nr 6(3), s. 117–122.
- Kasari C., Freeman S. F., Hughes M. B. (2001), *Emotion recognition by children with Down Syndrome*, „American Journal of Mental Retardation”, nr 106(1), s. 59–72.
- Kępiński A. (2002), *Lęk*, Wydawnictwo Literackie, Kraków.
- Kostrzewski J. (1963), *Badania nad poziomem rozwoju umysłowego w chorobie Downa*, „Pediatria Polska”, nr 9, s. 781–799.
- Kostrzewski J. (1982), Zespół Downa – cechy somatyczne, Maszynopis nieopublikowany.
- Kostrzewski J. (1984), Problem rzetelności i trafności polskiej adaptacji Skali Zachowania Przystosowawczego dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych, „Zagadnienia Wychowawcze a Zdrowie Psychiczne”, nr 17(1), s. 43–75.
- Kostrzewski J. (1995), *Zespół Downa*, Maszynopis nieopublikowany.
- Kostrzewski J. (1997), *Ewolucja poglądów AAMR dotyczących niedorozwoju umysłowego. Od Ricka Hebera (1959) do Ruth Luckasson i In. (1992)*, „Roczniki Pedagogiki Specjalnej”, t. 8, s. 210–233.
- Kostrzewski J. (2002), *Cechy osobowości osób z zespołem Downa*, „Roczniki Pedagogiki Specjalnej”, t. 12–13.
- Kostrzewski J., Zasępa E. (2002), *Zachowanie przystosowawcze a podstawowe zdolności szkolne dzieci z zespołem Downa*, „Psychologia Rozwojowa”, nr 1, s. 95–108.

- Kościelska M. (2006), *Niepełnosprawność a odpowiedzialność [w:] A. Czapiga (red.), Psychologiczne wspomaganie rozwoju psychicznego dziecka. Teoria i badania*, WTN, Wrocław, s. 7–13.
- Kowalik S. (1981), *Problemy rehabilitacji upośledzonych umysłowo*, PWN, Warszawa.
- Kozłowska H. (1995), *Aberracje chromosomalne [w:] G. Drewa (red.), Podstawy genetyki*, Volumed, Wrocław, s. 223–243.
- Krauss M. W. (1993), *Child related and parenting stress: similarities and differences between mothers and fathers of children with disabilities*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 97(4), s. 393–404.
- Krinsky-McHale S. J., Devenny D. A., Kittler P., Silverman W. (2003), *Implicit memory in aging adults with mental retardation with and without Down Syndrome*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 108(4), s. 219–233.
- Krupska J. (1988), *Jean Vanier i jego dzietu [w:] D. Kornas-Biela (red.), Osoba niepełnosprawna i jej miejsce w społeczeństwie*, RW KUL, Lublin, s. 17–24.
- Lai F. (1992), *Alzheimer disease [w:] S. Pueschel, J. Pueschel (red.), Biomedical concerns in persons with Down Syndrome*, Maryland, Baltimore.
- Lausch K. M. (1987), *Teoretyczne podstawy katechizacji osób głębiej upośledzonych umysłowo*, ATK, Warszawa.
- Lecavalier L., Tasse M. J. (2002), *Sensitivity theory of motivation and psychopathology: an exploratory study*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 107(2), s. 105–115.
- Locascio J. J., Growdon J. H., Corkin S. (1995), *Cognitive test performance in detecting, staging, and tracking Alzheimer's disease*, „Archives of Neurology”, nr 52(11), s. 1087–1099.
- Loveland K., Kelley M. L. (1991), *Development of adaptive behavior in preschoolers with autism or Down syndrome*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 90(1), s. 13–20.
- Luckasson R. i in. (1992), *Mental Retardation. Definition, Classification, and System of Supports*, 9-th edition, „American Association on Mental Retardation”, Washington, D. C.
- Luckasson R. i in. (2002), *Mental Retardation. Definition, Classification, and System of Supports*, 9-th edition, „American Association on Mental Retardation”, Washington, D. C.
- Łukasik M. (2006), *Jakość życia osób z zespołem Downa i ich funkcjonowanie w warsztatach terapii zajęciowej*, Niepublikowana praca licencjacka, APS, Warszawa.
- Matuszek D., Sadowska L. (1996), *Budowa somatyczna dzieci z zespołem Downa [w:] Współczesna diagnostyka i rehabilitacja dziecka z zespołem Downa*, XIX Ogólnokrajowy Dzień Rehabilitacji Dziecka, Materiały z Konferencji we Wrocławiu, 10.06.1995, Wrocław.
- Michałowicz R., Ślęzak J. (1985), *Choroby układu nerwowego dzieci i młodzieży*, PWN, Warszawa.
- Minczakiewicz E. (1995), *Gdy u dziecka rozpoznano zespół Downa*, Wyd. WSP, Kraków.
- Minczakiewicz E. (2003a), *Sytuacja rodzin wychowujących dziecko z zespołem Downa na tle rodzin okresu przemian transformacyjnych [w:] Z. Janiszew-*

- ska-Nieścioruk (red.), *Człowiek z niepełnosprawnością intelektualną. Wybrane problemy osobowości, rodzin i edukacji osób z niepełnosprawnością intelektualną*, t. 1, Impuls, Kraków, s. 133–142.
- Minczakiewicz E. (2003b), *Efekty stosowania programu wsparcia społecznego rodzin wychowujących dziecko z zespołem Downa* [w:] I. Janicka, T. Rostowska (red.), *Psychologia w służbie rodziny*, UŁ, Łódź, s. 311–323.
- Mollowy W., Caldwell P. (2004), *Chory na Alzheimera. Poradnik dla rodzin i opiekunów*, tł. A. Cybula, Muza, Warszawa.
- Moore B. C., Thuline H. C., Capem L. (1968), *Mongoloid and non mongoloid retardates: a behavioral comparison*, „American Journal of Mental Deficiency”, 73(3), s. 433–436.
- Morgan S. B. (1979), *Development and distribution of intellectual and adaptive skills in Down Syndrome children: implications for early intervention*, „Mental Retardation”, nr 17(5), s. 237–249.
- Nelson L., Lott I., Touchette P., Satz P., D’Elia L. (1995), *Detection of Alzheimer disease in individuals with Down syndrome*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 99(6), s. 616–622.
- Nihira K., Foster R., Shelhaas M., Leland H. (1975), *Skala Zachowania Przystosowanego dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych według AAMD Adaptive Behavior Scale for Children and Adults*, 1974 Revision, przekład, modyfikacja i adaptacja J. Kostrzewskiego, WSPS, Warszawa.
- Nuttin J. (1968), *Struktura osobowości*, PWN, Warszawa.
- Oleś P. (2003), *Wprowadzenie do psychologii osobowości*, Scholar, Warszawa.
- Oliver Ch., Crayton L., Holland A., Hall S., Bradbury J. (1998), *The neuropsychological assessment of age related cognitive deficits in adults with Down syndrome*, „Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities”, nr 28(6), s. 255–272.
- Otrębski W. (2001), *Osoby z upośledzeniem umysłowym w sytuacji pracy*, KUL, Lublin.
- Padeliadu S. (1998), *Time demands and experienced stress in Greek mothers of children with Down syndrome*, „Journal of Intellectual Disability Research”, nr 42(2), s. 144–153.
- Pellar J. (1996), *Co wiemy dziś o zespole Downa* [w:] *Współczesna diagnostyka i rehabilitacja dziecka z zespołem Downa*, XIX Ogólnokrajowy Dzień Rehabilitacji Dziecka, Materiały z Konferencji we Wrocławiu, 10.06.1995, Wrocław.
- Pervin L. (2002), *Psychologia osobowości*, GWP, Gdańsk.
- Pietrzyk J. J. (1994), *Wybrane zagadnienia z pediatrii i genetyki klinicznej*, Collegium Medicum UJ, Kraków.
- Plomin R., DeFries J. C., McClearn G. E., McGuffin P. (2001), *Genetyka zachowania*, tł. E. Czerniawska, K. Duniec, PWN, Warszawa.
- Prasher V. P. (1995), *Prevalence of psychiatric disorders in adults with Down syndrome*, „European Journal of Psychiatry”, nr 20(2), s. 77–82.
- Prasher V. P., Chowdhury T. A., Rowe R. B., Bain S. C. (1997), *ApoE genotype and Alzheimer’s disease in adults with Down syndrome: meta-analysis*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 102(2), s. 103–110.

- Prasher V. P., Chung M. C. (1996), *Causes of age-related declines in adaptive behavior of adults with Down syndrome: differential diagnoses of dementia*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 101(1), s. 175–185.
- Prasher V. P., Chung M. C., Haque M. S. (1998), *Longitudinal changes in adaptive behavior in adults with Down syndrome: interim findings from a longitudinal study*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 103(1), s. 40–46.
- Pueschel S. (1992), *Phenotypic characteristics [w:] S. Pueschel, J. Pueschel (red.), Biomedical concerns in persons with Down Syndrome*, Maryland Baltimore.
- Rabensteiner B. (1975), *Sozialverhalte, Musikalität, und Visuelle Naturnehmung bei mongoloiden Kindern [w:] A. Rett (red.), Die chromosomale Abservation*, Springer Verlag, Wiedeń.
- Rasmussen D., Sobsey D. (1994), *Age, adaptive behavior, and Alzheimer disease in Down syndrome: cross-sectional and longitudinal analyses*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 99(2), s. 151–165.
- Roach M. A., Orsmond G. I., Barratt M. S. (1999), *Mothers and fathers of children with Down syndrome: parental stress and involvement in childcare*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 104(5), s. 422–436.
- Robison R. J. (2000), *Learning about happiness from persons with Down syndrome: feeling the sense of joy and contentment*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 105(5), s. 372–376.
- Rondal J. A., Comblain A. (1996), *Language in adults with Down syndrome*, „Down Syndrome Research and Practice”, nr 4(1), s. 3–14.
- Rondal J. A., Comblain A. (2002), *Language in ageing persons with Down syndrome*, „Down Syndrome Research and Practice”, nr 8(1), s. 1–9.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 sierpnia 1998 roku (Dz. U. nr 118, poz. 764)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 1999 roku (Dz. U. nr 8, poz. 73).
- Sąsiadek M. (1996), *Podstawy genetyczne w zespole Downa [w:] Współczesna diagnostyka i rehabilitacja dziecka z zespołem Downa*, XIX Ogólnokrajowy Dzień Rehabilitacji Dziecka, Materiały z Konferencji we Wrocławiu, 10.06.1995, Wrocław.
- Schalock R. L., Verdugo M. A., Jenaro Ch., Wang M., Wehmeyer M., Jiancheng X., Lachapelle Y. (2005), *Cross-cultural study of quality of life indicators*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 110(4), s. 298–311.
- Scott B. S., Atkinson L., Minton H. L., Bowman T. (1997), *Psychological distress of parents of infants with Down syndrome*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 102(2), s. 161–171.
- Shotwell A. M., Shipe D. (1994). *Effect of out-of-home care on the intellectual and social development of mongoloid children*, „American Journal of Mental Retardation”, 68(6), s. 693–699.
- Silverman W., Schupf N., Zigman W. B., Devenny D., Miezejeski Ch., Schubert R., Ryan R. (2004), *Dementia in adults with mental retardation: assessment at a single point in time*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 109(2), s. 111–125

- Silverman W., Zigman W. B., Kim H., Krinsky-McHale S. J., Wisniewski H. (1998), *Aging and dementia among adults with mental retardation and Down syndrome*, „Topics in Geriatric Rehabilitation”, nr 13, s. 29–64.
- Sloper P., Turner S. (1996), *Progress in social independent functioning of young people with Down's Syndrome*, „Journal of Intellectual Disability Research”, nr 40(1), s. 39–48.
- Smith D. W., Wilson A. A. (1973), *The child with Down's Syndrome (mongolism). Causes, characteristics and acceptance and parents, physicians and persons concerned with his education and care*, W. B. Saunders Company, Philadelphia, London, Toronto.
- Sternberg R. (2001), *Psychologia poznawcza*, WSiP, tł. A. Matczak, Warszawa.
- Strelau J. (2000), *Temperament* [W:] J. Strelau (red.), *Psychologia*, t. 2., GWP, Gdańsk.
- Sullivan A. (2002), *Gender differences in coping strategies of parents of children with Down syndrome*, „Down Syndrome Research and Practice”, nr 8(2), s. 67–73.
- Temple V., Jozsvai E., Konstantareas M. M., Hewitt T. (2001), *Alzheimer dementia in Down's syndrome: the relevance of cognitive ability*, „Journal of Intellectual Disability Research”, 45(1), s. 47–55.
- Tucholska S. (1996), *Zachowanie przystosowawcze i jego pomiar* [w:] A. Januszewski, P. Oleś, W. Otrębski (red.), *Studia z psychologii w KUL*, tom 8, Wyd. KUL, Lublin.
- Urv T. K., Zigman W. B., Silverman W. (2003), *Maladaptive behaviors related to adaptive decline in aging adults with mental retardation*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 108(5), s. 327–339.
- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i zatrudnieniu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 roku (Dz. U. nr 123, poz. 776 i nr 160, poz. 1082 oraz z 1998 roku Dz. U. nr 123, poz. 776 i nr 106, poz. 668).
- Van Riper M. (1999), *Living with Down Syndrome: the family experience*, „Down Syndrome Quarterly”, nr 4(1), s. 1–11.
- Varela A. M., Bettencourt Sardinha L., Pitetti K. H. (2001), *Effects of an aerobic rowing training regimen in young adults with Down syndrome*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 106(2), s. 135–144.
- Vaughn B. E., Contreras J., Seifer R. (1994), *Short-term longitudinal study of maternal ratings of temperament in samples of children with Down syndrome and children who are developing normally*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 98(5), s. 607–618.
- Walas A. (2003), *Temperament a zachowanie przystosowawcze i zaburzenia w zachowaniu u 30–45-letnich osób z zespołem Downa*, Nieopublikowana praca magisterska, APS, Warszawa.
- Ward, O'Conor (1999), *John Langdon Down: the man and the message*, „Down Syndrome Research and Practice”, nr 6(1), Andy, s. 19–24.
- Wishart J. G., Pitcairn T. K. (2000), *Recognition of identity and expression in faces by children with Down syndrome*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 105(6), s. 466–479.
- Wojciechowski W. (1982), *Problem różnic w zakresie poszczególnych kategorii zachowania przystosowawczego u dzieci z zespołem Downa i niemongo-*

- loidów o takim samym wieku życia i takim samym wskaźniku ogólnego niezależnego funkcjonowania, Nieopublikowana praca magisterska, WSPS, Warszawa.
- Wojtasik E. (1998), *Warsztaty terapii zajęciowej jako jedna z form współczesnej rehabilitacji* [w:] E. Tomasik, E. Mazanek (red.), *Współczesne tendencje w rehabilitacji*, Źak, Warszawa, s. 81–91.
- World Health Organization (1998), *WHO Quality of Life WHOQOL Report on WHO Consultation*, Genewa: WHO (publikacja raportu na stronie: <http://www.who.inte>).
- World Health Organization (1998), *WHOQOL and Spirituality, Religiousness and Personal Beliefs: Report on WHO Consultation*, Genewa: WHO (publikacja raportu na stronie: <http://www.who.inte>).
- Wunderlich Ch. (1977), *Das mongoloische Kind. Möglichkeiten der Erkennung und der Betreuung*, F. Enke, Stuttgart.
- Zaremba J. (1970), *Cytogenetyka zespołu Downa* [w:] *Anomalie chromosomów autosomalnych*, Materiały Konferencji Naukowej, 5–6.06.1970, Nakładem Tarchomińskich Zakładów Farmaceutycznych „Polfa”, Białystok.
- Zasępa E. (2000), *Zachowanie przystosowawcze u dzieci z zespołem Downa*, „Czasopismo Psychologiczne”, nr 6(1–2), s. 87–96.
- Zasępa E. (2003a), *Rozwój intelektualny dzieci z zespołem Downa*, APS, Warszawa.
- Zasępa E. (2003b), *Zaburzenia zachowania u dzieci z zespołem Downa* [w:] Z. Janiszewska-Nieścioruk (red.), *Człowiek z niepełnosprawnością intelektualną. Wybrane problemy osobowości, rodzin i edukacji osób z niepełnosprawnością intelektualną*, t. I, Impuls, Kraków, s. 39–46.
- Zasępa E. (2003c), *Usprawnianie umiejętności komunikacji osób z zespołem Downa* [w:] I. Janicka, T. Rostowska (red.), *Psychologia w służbie rodziny*, UŁ, Łódź, s. 323–333.
- Zigler E., Bennett-Gates D., Hodapp R., Henrich Ch. (2002), *Assessing personality traits of individuals with mental retardation*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 107(3), s. 181–193.
- Zigman W., Schupf N., Devenny D. A., Miezejeski Ch., Ryan R., Urv T. K., Schubert R., Silverman W. (2004), *Incidence and prevalence of dementia in elderly adults with mental retardation without Down syndrome*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 109(2), s. 126–141.
- Zigman W., Schupf N., Haaveman M., Silverman W. (1997), *The epidemiology of Alzheimer disease in intellectual disability. Results and recommendations from an international conference*, „Journal of Intellectual Disability Research”, nr 41(1), s. 76–80.
- Zigman W., Schupf N., Sersen E., Silverman W. (1995), *Prevalence of dementia in adults with and without Down syndrome*, „American Journal on Mental Retardation”, nr 100(4), s. 403–412.